

Indúlt BETSBÖL Szombaton 31. Már. 1787.

A' Kétfejü - Sas Szárnya alól.

A' Magyar Országai Protestánsok' szabad vallás-
 béli gyakorlásokra nézve a' múlt hónapnak
 20-dikán költt Felféges rendelés, melynek némely
 részét már ezelott költt Leveleinkben közönséggel
 tettük vala, e' következő: 1) Azokban a' Hely-
 ségekben, hól a' Stólaí fizetés a' K. Plébanusnak
 szükséges élelmére tartozván, mind eddig a' Pro-
 testáns Jobbágyoktólis fizettetett; maradjon meg mind
 addig, mig a' Katholikuskok magokis ezt fizetik. (a' stóla
 idővel egészszzen eltöröltetik) 2) Ha edgy Prote-
 stáns Superintendens edgy Mestert, vagy más arra való
 személyt megpróbálván, alkalmatosnak itéli a' Prédikálásra,
 és szabadságot ad néki; a' prédikálás minden
 további kérdéfen kívül megengedtetik; az illye-
 neknek. A' nép eleibe való könyörgésis nem kü-

lőmben , minden Vármegyénél való jelentés nélkül megengedtetik ; ha az a' Prédikátornak előre való tudásával esik. 3) Mivel a' kereszteleésért való Stola egészen eltöröltetett; a' Protestánfok , azon kötelesség alól, hogy a' kereszteleés eránt hirt adjanak a' Plébánusnak , egészfzen felfzabadítottak ; hanem a' Protestáns Lelki Pászor a' *Matrikulába* az illyeténeket szorgalmatoson béirni köteleztetik : a' Katholikus Lelki Atya pedig az alól felfzabadúlt. Nemkülőmben a' hathéri betegágyban lévő a' szifonyok' eddig szokásban vólt megfeszteleésekis eltöröltetik. 4) A' Házafulandok előre való ki hirdetése pedig elégféges , ha a' Mátkás izeméllyek Vallása szerént való Templomban kihirdettetnek , és annak utánna a' Katholikus Pappnak tudtára adatik. 5) A' Protestánsoknak szabad léfzen a' Templomon kívül halotti Prédikátziot tartani akár hól , a' hól Templomok , vagy akár mely más különös vallásbéli gyakorlások vagyon. 6) Nemkülőmben megengedtetik a' Protestánfoknak , hogy az imitt amott leromladozva heverő Templomok' falait , akár mitsoda valláson lévők Temploma lett légyen is az azelőtt , minden további akadály nélkül , a' magok Templomjok' építésére fordítsák. 7) Azoknak a' Helységeknak , hól a' Protestánfoknak vallásbéli gyakoroltatások vagyon , a' Kormányozó székhöz esztendonként való írásbéli beadatások , nem külőmben 8) a' Convertiták írásban való bémutatások elmarad. 9) A' Protestánfok a' Katholikufok innepeinek megtartálatól szabadok léfznek , és csak *URNAPJÁN* dél előtt köteleztetnek magokat a' közönféges munkáktól megtartoztatni ; azokban a' Helységeknél , a' hól közönféges (processiók) butsú járások tartatnak. “ *(ezt nemis tselekszi edgy Keresztényis , hogy másoknak botránkozásúl légyen)* ”

Ezen Felsőleges Rendelésnek több részei, már eze-
lőtt költt Levelünkben közönségeslé tétettek vala.

Ortzy László Ur ö Excellentiájának helyyébe
(ki valóságos titkos Tanátsofi, a' F. K. H. Taná-
tson első Tanátsofi, és egyfzersmind minden F. Ki-
rályi Kamara jofzágain fő vigyázói méltosággal fel-
ruháztatott vala) *Báró Schilfon* Bap. *János* Ur, a'
Pesti kerületben Kamara Kiszolgáltatójának tétetett. —
Az 1785-dik esztendőbéli számlálás szerént az Er-
dély Országban lévő népnek száma e' szerént vagyon. —
Ezen hónapnak első napján edgy váratlan Torok
követ jöve által a' Horváth-határ széleken, kinek
híradásának nem kitsiny dologról kellett lenni; mi-
vel az ottan lévő F. Ts. és K. fő Hádivezér *Pa-
pilla* Ur által legottan edgy sebes Követ küldeték
Bétsbe, ki már pénteken megérkezett vala. — Ezt
olvafom edgy Bétsi Levélből: A' F. Tsászár' Kerfo-
nésusi uttya vagy vésképpen elmarad, vagy leg-
alább Májusra halasztatik. — *Otsakovnál* már 130
ezer Törökök gyűltenek öfzve, és a' F. Tsászári
Gallitziában lévő Hadi nép a' Lengyel Korona fegy-
veresseivel edgyütt a' Muszka Tábornak erősítésére
mozduló félben vagynak, és mégis mind ezekről hal-
gat a' hir Bétsben. A' nagy fülü Politikusok a'
Muszka Tsászárné Kerfonésusi uttyának más tzélját,
nem a' Koronázást vették észre. Ezek azt erősitik,
hogy a' Gallitziában lévő szukfég nem olly nagyon
kotorász a' kenyeres kofárban, és — hogy a' rend-
kívül való liszt hordás Magyar országból, mely még
máig se szünt-meg, öfzve van köttetve a' Kerfoné-
susi Koronázás szine alatt lappangó tzéllal; mert —
ezek aztis fajditották, hogy a' fok befedett szeke-
rekben még tazi-lisztet is. — Nem azért fednekbé
minden szekért, hogy a' lisztnek a' szemét ki-ne
süsse

füsse a' nap. Ha az igaz a' miről ezek vélekednek, ugy e' három Hatalmosságok: Austria, Muszka, és Pruszszus Országok rövidnap edgy szép ofztályt tsinálnak. Mind ezekhez a' környulállásokhoz, edgy más Bétsi irásból aztis hozzá - adhattyuk, hogy sem a' Frantzia, sem a' Pruszszus Kóvet utazásra való engedelmet a' magok Udvaroktól nem nyertenek. Most válik - meg, és mindenek óhalytással várják, vallyon a' Frantzia Udvar, és a' *Versennes* következője *Montmorin* mitsodás mozdulattal léiznek a' Torok - fősülés alkalmatosságával. — Afrikának edgy a' Gibráltár Várához nem mezfze a' Tenger szorosán fekvő *Tánger* nevő Városlából is a' Feb 26-dikán költ levelek azt mondják: hogy a' Marokkai Sultán a' Spanyol udvar által a' *Maltéser* Rendét megtudakoztatta, hogy ha akarnánaké vele békeféges frigyet kötni, vagy nyilvánfagos haború közt élni? Mivel pedig a' Sultán tapasztalja, hogy az utolsot kívánnyák, kéntelenitetik hadi készületekhez nyúlni, és egy Ministert Gibrál árba küldött, ki által a' Nagy Britanniai Kormányzó széktől bizonyos ideig 6, ágyuval megrakott hadiakozó hajokat instál; mellyekért minden esztendőre nagy summát ígért. Minthogy pedig a' Gibráltári fő igazgato magátol ezen dolgokban semmit sem felelhetett; Marokkai Minister Uramat a' Gibráltár várában edgy karos székre leültetvén, az *Orpheus* nevű hajót Londonba inditá, hogy feleletet hozzon a' Marokkai Sultán kérésére. — A' Pápa A. Belgiumban volt Nunciussának elküldése, az *Emsi*, *Pistojai* gyülétek, és más még sokkal kedvetlenebb Nápolyi szent környulállások az Ekklesia' kis Hajotskájának fok szélveszeket okoznak. Nem régiben is Romában edgy Ofzlopon ilyen ígéket találának: *In Belgio nullus portus pro navi Ecclesiae.* — *Quid novi*
 Brüs-

Brüsselliis? mond a' Pápa: *nescio, non habeo Nuncium. Pius sextus Martyr.* — Már a' hadi fogházban Bétsben alig férnek a' *Legisfeldel* edgy Varsába szorult *Márs* fogjai. Minden órán kulomb kulomb féle személt-lyek gonofzságai jönek világosságra, kik ezen meleg helyre hozatnak. Ezen ügy alkalmatosságot szolgáltatott a' Politikusoknak annak erősítésére, hogy a' 7 esztendeig tartott háború 17 annyivalis többbe került az *Austriai Udvarnak*, mintsem a' hadi szükfég kívánta volna; mert ha a' kinyilt szemü *Jósef* idejében ilyen kis zenebona alatt olly véghetetlen tolvajságok eshettek; mit nem vihettek a' mi inkább kegyelmes mint szemes édes Anyánk idejében 7 esztendeig tartott kemény háború alatt véghez. — A' már régtol fogva tsendes helyen ülo Réferendárius B* — is nagy embereket kevert a' hálóba; melyből meg tetfzik, hogy a' megfogott halakkal fogják a' nagyobb halakat.

Az 1785 - dik esztendőbéli számlálás szerént az Erdély országban lévő népnek száma e' szerént va-
gyon;

Fejér Vármegyében	-	143,743
Hunyad Várm	-	167,434
Szeben	-	136,636
Küküllő	-	129,774
Fogaras	-	117,880
Háromszék	-	107,189
Udvarhely	-	66,726
Thorda	-	167,102
Kolos	-	123,499
Belső Szólnok	-	134,006
Közép Szólnok	-	149,379

1,443,364

A' Határ széleken fekvő 5 Regementek nintsenek ide számlálva. Ebből hát világos, hogy az ide-
gen

gen Irókat fok helyeken el lehet fogni, a' kik Erdély Országban nem tartanak több embert 1,225,000 nél, vagy némelyek annyit sem; innen az is ki tétzik, hogy 1766 fogva mennyivel szaporodott Erdély Orzága: mert; ha ugyan a' külföldi Iróknak hihetünk; abban az esztendőben vóltanak Erdélyben 94,135 R. Katholikusok 140,043. Helv. val. lévök 130,365. Augvall. 38,647. Sociniánusok és 597,243 Görögök vagy Oláhok mind öszve 990,432.

Erdélyből Segesvárról ebben az órában vettük a' Levelet, melyszerént az iratik, hogy ez a' rendbéli ember ottan nagyobb árvizre nem emlékezik, mint a' mostani hónap elmenetelével. — Eperjesről írják, hogy ama tavalyi levelekben esmeretes zenebona indittónak *Molonyainak* az itten lévő Districtuális Táblán halálos sententia mondaték fejére, mellyet a' főbb Kegyelem 10 esztendeig valo hajóhúzásra változtatott. — A' Sanktus Filozofus mosdatlan tekintetü szolgája *Esópus* a' nyelvről mondotta vala; hogy az a' legjobb és legrózsaszabb hús a' világon. Ha a' tsontról tudakozódnék valaki; mi az oldal tsontról, a' Felefégről, mondhatnánk azt, hogy legjobb és legrózsaszabb (ezt írja edgy Felefége jármában öszönnyögő öreg tudosító) mert aki jó, semmi a' *Dárius* kintse hozzá képest, de a ki rózsra talál, olly verembe esett, a' honnan a' halál vonnyaki. Igaz is, mert Bétsben edgy közönféges szeretetre méltó Tanátsos, ki a' maga hivatalában tsaknem legderekabb ember; nem régiben a' F. Monárkha előtt Felefége által (denunciáltáték) vádoltaték be: ki mint valóságos derek Férfi megigazitván magát, ezen fene tsontól örökösön elválék. — Somogy Vármegyében is a' múlt esztendőben edgy olly nevezetes házallág esék, melyből származott minapi történet az aszszonyok históriájá-

jában leg első helyet érdemel. Edgy férjfi el-tökéli magában; hogy edgy bizonyos afzszonyt, kiről már előre tudja vala, hogy a' Pótifárné üveg farkú Testvére, Felefégül végye magának, ha az ő feltételeire reá all. El megy azért az afzszonyhoz 's így kérimég: Noha tudom szivem, hogy előtted sem az Örmény, sem az édes gyökér nem ujfág; mindazonáltal, ha azt fogadod, hogy én velem tökéletesen meg elégfzel, és --; el veszlek, de mihelyt a' hűség hámfáján kívül lépsz, fuledet és orrodát legottan elvágom. Rá áll az afzszony a' feltételre, sőt azt mondja; hogy ha ő hűségét meg nem tartaná; életétől fosztassék meg. Meg lészzen a' házaflág, de tsak kevés idő múlva az afzszony edgy Katonával a' feltételek alá kötözött hűség' bogját feloldoztatván, ezt az Argusi szemekkel vigyázó Istok gazda megfajditja; rá emlékezteti fogadásira, és egyfzersmind az orráts legottan elvágja. E' meglévén, mindjárt Borbélyért kuldének — de későre — mert már edgy az órr-anatomia körül farkát tsóváló tzitzus az elvágott részetskét fel-tsemegészte vala. A' Házaflág olyan szükféges nyomorúfág, melyben minden ember tsak edgyfzer hibázhat, azért akár mely feltételek alattis tudva roszsz feleféget venni, tsak annyi, mind önként feneketlen verembe ugrani: mert — a' melly fertés edgyfzer a' szomszéd murkára tanúlt; köthetik annak a' tzolonköt a' nyakára; míg a' kerten lévo rést bennem töviffelik.

Tudositás.

Mivel ezen folyó esztendőnek első fertállya a' maga végére jutott; a' F. Ts és K. Bétsi fő Posta Hivatal által, valamint az E. Olvasó Urak és Afzszonyfágok, ugy a' titt: Postamester Urak bizodalmoson kéretnek, hogy a' még hátra lévo félefstendei jutalmát a' Magyar Kurirnak mennél hamarább fel-

szól-

szólgáitadni méltoztassanak. — Minthogy az Ujfág Levelek Utra inditása, azoknak boritékokba való rakása itten egészzen a' fő Posta Hivatalé, mely Hivatalban itten senki Magyarúl nem tudván, a' Borittékokra nézve sok és tetemes hibák estenek; de ezeknek ezután való eltávoztatásában szorgalmatoskodván a' fő Posta-Hivatal, bizodolmason kéri a' *Magyar Kurir* E. Olvasó Urait, hogy kiki a' maga egész Titulusát a' Posta-utak' szorgalmatos feljegyzésével, edgy két szóból álló Déák Levéllel még most előre, a' már tudva lévo titulus alatt a' Bétsi Postára, minden pénz nélkül, küldeni ne terhelteflenek, hogy előre egész esztendőre új borittékokat nyomtattathasson. Szól az Iró: A' hól a' betű-szedok süketek és némák, a' betük hibások, az iró beteges és kedvetlen, a' papiros fák vászonból készült, nem tsuda ott, ha hibák esnek a' Levélben; de nem kell azért meg tsüggedni, mert ebben a' félesztendőben olly patkós kormökre áll a' M. Kurir' Paripája, hogy minden E. Olvasók orommel fogják szemlélni. Edgy néhány fosuló Leveleketis vetünk régiben; de hogy a' hibák meg jobbitása az Ujfág helyét ne foglalja minden félesztendei hibánkat öszve irván, úgy fogjuk edgyütt kiadni, hogy így a' békötött Könyvben minden hibák edgy helyen találtafsanak.